

احداث و مدیریت باغ انار

PTMP/SK/R&D/A/ Pomegranate garden04 /21012023

مقدمه

در دهه‌ی گذشته به دلیل اقتصادی شدن باغ انار، علاوه بر توسعه‌ی باغ‌های انار در عرصه‌های جدید، در بعضی مناطق کشور از جمله استان فارس دلیل تداوم خشکسالی، کاهش کیفیت آب و سرمازدگی باغ‌های مرکبات، باغ‌های انار جایگزین آن‌ها شده‌اند که با ادامه روند خشکسالی در کل کشور باید نسبت به تغییر الگوی کشت و انتخاب گونه‌های باغی مناسب از جمله انار و پسته به عنوان جایگزین محصولات زراعی و باغی با مصرف آب بالا اقدام شود. هر چند به دلیل کاهش میزان صادرات انار پس از سرمازدگی سال ۱۳۸۶ و پایین بودن قیمت میوه انار در چند سال اخیر، سرعت توسعه به طور قابل توجهی کاهش و حتی زمزمه جایگزینی باغات انار با پسته به گوش می‌رسید که با سرمازدگی سال ۱۳۹۵ و کفبری باغات در بعضی مناطق انارخیز، این موضوع تحقق یافت و بخشی از باغات انار کشور به باغات دیگر از جمله پسته و حتی مزارع سبزی وصیفی تبدیل شد. البته یکی از مناطق توسعه باغ‌های انار در دهه‌ی اخیر استان گلستان و بعضی از نواحی شرقی استان مازندران می‌باشد.

توصیه‌های کلی استفاده از کود در باغ‌های انار

۱- در فروردین ماه اقدامات لازم برای درخت انار شامل: الف) حذف شاخه‌های خشک. ب) جمع‌آوری مابقی میوه‌های پوسیده‌ی سال قبل (که باید در پاییز انجام می‌گرفت) روی درخت یا پای درخت و ج) پس از میوه بستن از برخی کودها می‌توان استفاده کرد.

۲- جذب دو عنصر آهن و کلسیم با سرمازدگی به دلیل مشکلات آوندی مختل می‌شود و نیازمند استفاده بعدی (خصوصاً شروع فصل رشد در ماه‌های فروردین و اردیبهشت ماه) خواهند بود.

۳- نیترات پتاسیم و سیلیکات پتاسیم، از ترکیباتی هستند که در رنگ‌گیری انار موثر هستند. در زمان گردویی شدن میوه، با دوز ۱.۵ در هزار محلولپاشی شود و یا حتی میتوان به میزان ۱۰۰ گرم برای هر درخت به خاک در ابتدای فصل رشد داده شود.

۴- در مورد کودهای میکرو تاثیر عنصر آهن به علت اثر مستقیم در افزایش کلروفیل برگ بوده و در آخر فصل در رنگ‌پذیری میوه، موثر است.

احداث و مدیریت باغ انار

PTMP/SK/R&D/A/ Pomegranate garden04 /21012023

۵- افزودن عناصر میکرو به صورت کلات به خصوص آهن و روی در خاک‌های آهکی میوه‌های خوش رنگ‌تری را موجب می‌شود.

۶- بسیاری از کودهای ریز مغذی قابل حل در آب هستند اما وقتی با کودهای دیگر مخلوط شوند؛ جذب آن کاهش خواهد یافت (مانند مخلوط کود آهن با روی و کلسیم که حتی خاک را دچار مشکل می‌کند).

۷- بعد از پایان مرحله‌ی فندق‌ی شدن میوه، محلول‌پاشی شروع می‌شود. بهترین محلول برای رنگ‌گیری میوه‌ی انار، سولفات یا نترات پتاسیم یک‌در هزار می‌باشد (وابسته به آزمایش برگ و خاک).

شکل ۱- باغ انار

۸- محلول‌پاشی در هوای خنک بعد از ظهر و غروب (دمای بالاتر از ۱۰ درجه سانتی‌گراد) باید انجام شود در دمای ۳۲ درجه سانتی‌گراد به بالا، سوزندگی ایجاد می‌شود) به خصوص عناصری مانند روی و مس

۹- ترکیب فروتست به لحاظ دارا بودن عناصر ازت، روی و بر (گاهی اوقات ترکیبات اسیدآمین) برای میوه بستن انار مناسب می‌باشد و زمانی که جوانه‌های انار متورم شدند (در شروع فصل و در فاصله پس از برداشت تا خزان کامل) استفاده می‌شود.

احداث و مدیریت باغ انار

PTMP/SK/R&D/A/ Pomegranate garden04 /21012023

تعاونی پترو تمدن مهمام پارس

۱۰- عناصر روی و بر از طریق جوانه هم جذب می‌شوند و هر چه برگ‌ها پیرتر، جذب کمتری دارند. عنصر روی از سقط جنین و عنصر بر از سقط گل جلوگیری می‌کند. (در دمای بالاتر از ۳۰ درجه سانتی‌گراد به صورت ترکیبی با اسید آمینه مصرف شود (نوع چپ‌گرد و ترجیحا، هر نوع اسید آمینه).

۱۱- استفاده از اسید آمینه (خصوصا به صورت مجزا بر اساس وظیفه‌ی آن) و جلبک برای محلولپاشی روشی مناسب برای افزایش کیفیت پوست و رنگ دانه‌ی انار موثر می‌باشد (البته در باغاتی که دچار تنش آبی نیستند و دما نیز بالاتر از ۳۵ درجه سانتی‌گراد نباشد.

۱۲- هر گونه استفاده از کود یا برخی سموم (که در باغات انار سم استفاده نمی‌شود مگر آنکه علفکش باشد.

۱۳- در کمبود ازت برگ‌های پیر ابتدا شروع به زرد شدن می‌کنند و رشد رویشی درخت محدود می‌شود.

۱۴- در کمبود منیزیم در انار، کاهش رشد و ریزش سریع برگ‌ها، اتفاق می‌افتد.

۱۵- در کمبود کلسیم، برگ‌ها حالت قاشقی پیدا می‌کنند و در میوه ترکیدگی ایجاد می‌شود.

۱۶- در کمبود آهن رگبرگ‌ها سبز باقی می‌مانند؛ (در خاک‌های آهنی جذب نمی‌شود)

۱۷- در خاک‌های آهنی که آهن جذب نمی‌شود باید آهن را محلولپاشی کرد. در سرمای بهاره آوندها دچار اختلال شده و آهن را نمی‌تواند جذب کند، درخت‌ها حالت زرد پیدا می‌کنند و حتی میوه‌ها هم رنگ نمی‌گیرند. حال اگر زمین سفید باشد چگونه تشخیص دهیم گچ است یا آهن؟ اگر مقداری آب باطری ماشین را روی آن بریزیم و شروع به جوشیدن کرد یعنی آهن است اما اگر هیچ تغییری نکرد؛ گچ است.

۱۸- چگونه تشخیص دهیم که زردی درخت کمبود ازت هست یا آهن: اگر زردی از برگ‌های جوان شروع شده باشد کمبود آهن هست و اگر از برگ‌های پیر شروع شده باشد کمبود ازت دارد.

۱۹- از دیگر عوامل زردی در درختان آلودگی به نماتدهای انگل گیاهی هست اما زردی در اثر نماتد در باغ موضعی می‌باشد، مثال به صورت پراکنده در باغ دیده می‌شود.

۲۰- هرگونه زردی که به کمبودها، عوامل فیزیولوژیک و نماتدهای انگل گیاهی، مرتبط نباشد؛ میتوان به آلودگی‌های فیتوپلاسمایی نیز مشکوک شد؛ که لازم است بررسی دقیق آزمایشگاهی انجام شود.

احداث و مدیریت باغ انار

PTMP/SK/R&D/A/ Pomegranate garden04 /21012023

منبع

وظیفه‌شناس؛ محمدرضا؛ اسمعیل‌زاده حسینی، سیدعلیرضا؛ زارع، سمیه؛ یآوری، علی‌محمد. (۱۴۰۱). صد و بیست
نکته‌ی کلیدی در پرورش انار. تهران: نشر آموزش کشاورزی

تعاونی پترو تمدن مهام پارس

PTMP/SK/R&D/A/ Pomegranate garden04 /21012023

